

NAŠIMA OČIMA

Vypracovali: ZŠ Dědina, Žukovského 6, Praha 6

Magdaléna Bernatová, Tadeáš Charwot, Adéla Kořínková, Valérie Řehořová, Daniela

Tejnecká pod vedením paní učitelky Denisy Pilátové

Rádi bychom věnovali své poznatky z průběhu projektu paní Evě Tůmové, která nás svým příběhem obohatila o cenná poznání a umožnila nám pohlédnout i do stinných stránek života a stala se pro nás příkladem, že člověk by v životě neměl nic vzdávat, že je třeba zabojovat, pomáhat si navzájem a šířit dobro, které se člověku jednou vrátí.

Děkujeme

ZŠ Dědina

Magdaléna Bernatová, Tadeáš Charwot, Adéla Kořínková,
Valérie Řehořová, Daniela Tejnecká a p.uč. Denisa Pilátová

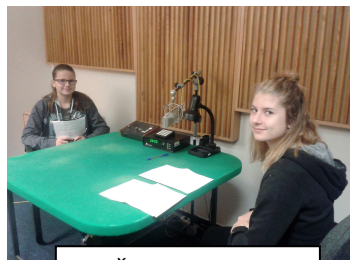
Z chutě jsme dne 20. září 2017 vyrazili na výpravu za poznáním. Chladné podzimní slunce nám zlepšovalo náladu. Byli jsme nadšení a připraveni ponořit se do vln života paní Evy Tůmové. Stanuli jsme před překvapivě moderním Domovem pro seniory na Bílé Hoře. Zazvonili jsme. Příjemný hlas nám oznámil,

Cesta za p. Evou Tůmovou

že už jde. Napjatě jsme vyčkávali. Klikla cvakla. Paní Tůmová nás obdařila přátelským úsměvem. Vešli jsme dovnitř. Žasli jsme nad novodobým zařízením, tolik se lišícím od vžitě představy domova důchodců. Výtahem jsme vyjeli do prvního patra. Překročili jsme práh bytu. Ocitli jsme se v prosluněné místnosti. Posadili jsme se, zapnuli diktafon a vydali se s paní Tůmovou na cestu jejím životem. Společně jsme čelili zkouškám a překážkám, které ji osud připravil. Fascinující vyprávění se chýlilo ke konci. Napětí vyprchalo. Odcházelí jsme s myšlenkami a informacemi důležitými nejen pro náš projekt, ale i pro nás samotné. Toto setkání, příběhy, osudy, zážitky a rozhodnutí utváří náš pohled na svět.

Teď přišla řada na nás. Čekalo nás rozhodnutí, jak s cennou nahrávkou naložíme. Začali jsme vypracovávat scénář pro rozhlasovou reportáž, kde jsme se s vyprávěním měli podělit. To je náš cíl, obohatit sebe i ostatní. Seznámit veřejnost s lidmi, kteří skrývají ten nejvzácnější poklad, vzpomínky. V listopadu jsme se s vypracovaným scénářem vydali do Českého rozhlasu. Cesta nám rychle uběhla, ani jsme se nenadáli a stanuli jsme vevnitř Českého rozhlasu. Plní očekávání jsme vešli do nahrávací místnosti. Nejdříve proběhlo

V Českém rozhlase

několik hlasových zkoušek, následně jsme se všichni vystřídali u mikrofonu. Poté bylo nutné nahrávku sestříhat a doplnit o vstupy naší pamětnice. Bylo to časově náročné, ale přeci jen nás to bavilo. Umožnilo nám to nahlédnout do zákulisí Českého rozhlasu. Dostali jsme pochvalu za dobrou přípravu a tak jsme se vraceli pozitivně naladěni.

Naší další exkurzí byla návštěva Archivu bezpečnostních složek. Nejdříve jsme se ocitli v kůži archiváře a vyšetřovali jsme případ na základě dostupných výpovědí a fotografií. Poté jsme šli na prohlídku archivu, kde jsme například viděli, jak se restaurují různé dokumenty a listiny. Potom nás zavedli do místnosti s archiváliemi v posuvných regálech, se kterými jsme si mohli vyzkoušet pohybovat. Ještě předtím jsme se dozvěděli mnoho informací z přednášky, především z období socialismu.

V Archivu bezpečnostních složek

Dále jsme prozkoumali místa spojená s životem paní Evy Tůmové. Prvním zastavením se stala škola Mazanka, na které nějaký čas působila jako učitelka. Tato budova v současné době již nefunguje jako škola. Je v soukromém vlastnictví. Majitel byl však vstřícný a projevoval zájem o náš projekt. Usedlost působila tajemně a opuštěně. Budova je nyní v rekonstrukci.

Náš zájem směřoval i k domu ve Vršovicích, kde paní Tůmová prožila své nelehké dětství. Místo jsme vyfotili a po spoustě pokusů se nám podařilo natočit video provázející jejím životem v této lokalitě. V současné době se v domě nachází zubní klinika a ruch přicházejících i odcházejících pacientů se rozprostíral po okolí. I přesto, když jsme stáli nedaleko stále se otevírajících dveří, na nás dýchalo napětí tehdejší doby, o kterém nám paní Eva Tůmová vyprávěla. Představovali jsme si, jak zde „dětí celých Vršovic“ trávily dlouhý čas bez svých rodičů ... Jak nacházeli podporu a pomoc od hodných sousedů i od lidí z okolí, kteří se snažili jim vypomáhat. Například tím, že si od nich prodávající nevzali předělové lístky, aby si je mohly schovat na další použití nebo jim přidali větší množství mléka než jim správně mělo být přiděleno. Nedokázali jsme si ale představit, jak by to bylo dnes. Pokládali jsme si otázku, zdali i my bychom byli schopni takto strávit dětství ... bez jisté odpovědi ...

Děti celých Vršovic

Dále naše cesta vedla do Werichovy vily, dlouholetého zázemí paní Evy Tůmové, kde působila jako hospodyně a později jako rodinná přítelkyně Werichů. Měli jsme možnost vidět, kde pan Werich čerpal nápady na svá úžasná díla, ale také jsme nahlédli do života za oponou

Werichova vila

aneb když pan Werich zrovna nebyl na jevišti. V rámci prohlídky jsme shlédli ukázky samostatných literárních i filmových děl (Fimfárum, Sůl nad zlato, Golem...), a také jsme měli tu možnost spatřit nějaké filmové repliky. Uchvátila nás bohatá fotodokumentace z jednoho života úžasného člověka. Ať už s působením Jana Wericha s Voskovcem a Ježkem v Osvobozeném divadle, tak i ze soukromého života spolu s paní Evou Tůmovou.

Poté jsme jeli na Bílou Horu, kde jsme nejprve hledali rodinný domek, ve kterém žila paní Eva Tůmová 30 let a s kterým řešila co dál, když zůstala na všechno sama. Najít ho bylo snadné. Protože jsme měli za sebou už poměrně náročný den, i tak jsme k němu přišli unavení

a promrzlý. Jelikož dům vlastní nejmenovaná firma, snažili jsme se o záběry, kde by byl vidět pouze samotný dům. Asi napodruhé bylo vše natočeno a mohli jsme se vydat na naše poslední zastavení.

Dům seniorů na Bílé Hoře nebyl daleko. Rozhodli jsme se tedy, že jednu tramvajovou zastávku půjdeme pěšky a zvolili jsme klidnější část než byla cesta podél rušné ulice. Moderní budova pro nás nebyla už žádným překvapením, neboť jsme zde započali naši cestu poznání při natáčení s paní Evou Tůmovou. Naším dnešním cílem zde bylo natočit krátký úryvek o životě naší pamětnice. Tím se naše natáčení i putování po jednotlivých místech nachýlilo ke konci. V průběhu našeho cestování jsme přemýšleli, co dalšího bychom mohli podniknout.

Kalifornia toasty

Ve Werichově vile je umístěn stojan s recepty, které připravovala rodinná přítelkyně Werichů, paní Eva Tůmová. Napadlo nás, že jeden z pokrmů vyzkoušíme. Vybrali jsme si tzv. Kalifornia toasty. Toasty se totiž v době působení paní Evy Tůmové u Werichů staly hitem, když někdo přijel ze světa. Dohodli jsme den a hned po škole jsme si došli na oběd a pak jsme se sešli ve školní kuchyňce, kde jsme se s zvědavostí pustili do přípravy. Mnozí z nás ještě kombinaci ovoce a masa neochutnala. Na „Kalifornia toasty“ je zapotřebí toastový chléb, broskve, máslo, sýr a šunka. Když jsme chléb mazali máslem, moc nám to nešlo, protože se chleba moc drolil a máslo bylo tuhé a studené, proto jsme ho dávali na topení, aby se aspoň trochu rozmrazilo. Na jemně namazaný chléb jsme položili šunku a následně odkapanou broskev z konzervy, kterou jsme přikryli sýrem v podobě střížky. Povídali jsme si u toho a smáli se. Když jsme měli všechny toastové chleby namazané a připravené na plechu, dali jsme je do předehřáté trouby na nějakých 10 minut a poté vyndali. Při čekání jsme si povídali o dalším postupu v projektu. Každý jsme dostali svůj toast a následně ho snědli. Bylo to moc dobré. Svoje výtvary jsme zanesli i panu řediteli a také panu zástupci ředitele. Celá příprava nám trvala asi 40 minut. Odnesli jsme si chutný recept, jehož netradičnost nás překvapila.

Rozhodli jsme se s fascinujícím životem paní Evy Tůmové seznámit celý druhý stupeň. Sezvali jsme si naše spolužáky na určitý den do hlavního sálu. Paní Eva Tůmová, která na besedu přišla do naší školy, nás opět obdařila laskavým úsměvem a začala povídat. Všichni s napětím poslouchali. Vyprávění se stalo emocionálním zážitkem pro všechny posluchače. Všichni byli životním příběhem dojatai.

Beseda v ZŠ Dědina

Dojetí se však dostavilo na obě dvě strany. Slzy v několika nemálo očích se nedaly přehlédnout. Tak silné byly vzpomínky naší pamětnice. Podělením se o své životní osudy nás paní Eva Tůmová naučila mnohé. Nejenom nás, náš tým v projektu, ale i naše spolužáky, učitele, kteří nás pak na chodbě zastavovali, ať jim povíme víc, než co se vešlo do stanoveného času.

Beseda v ZŠ Dědina

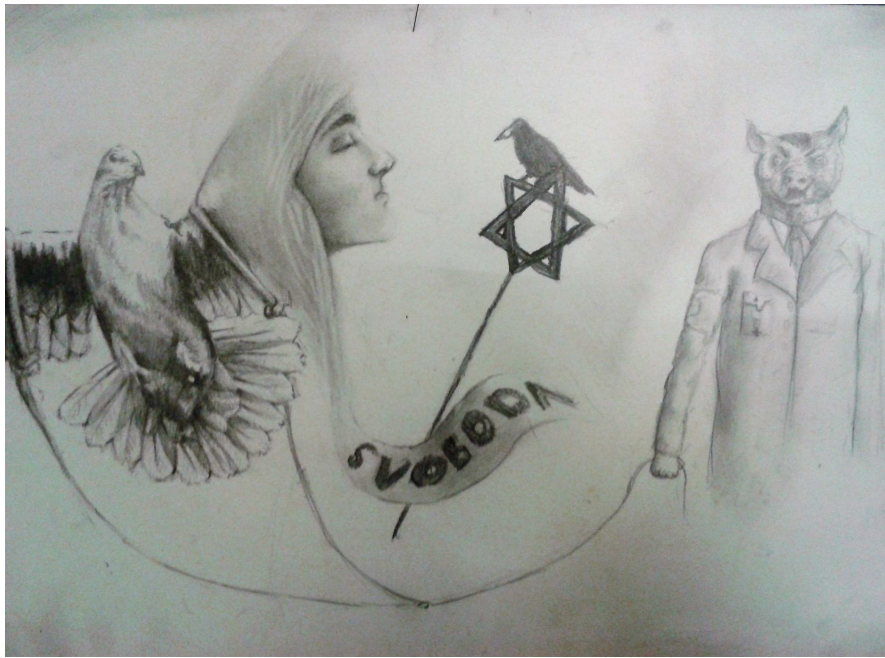
A jak žáci s informacemi a svými dojmy naložili?

V jednotlivých třídách jsme vyhlásili výtvarnou soutěž na téma tohoto neobyčejného života. Z obrázků jsme pak přichystali výstavu, kterou jsme doplnili o shrnutí životních osudů paní Evy Tůmové. Touto cestou jsme chtěli přiblížit její život i návštěvníkům školy.

Jsme rádi, že jsme se s paní Tůmovou mohli seznámit, nahlédnout do jejích životních cest, které často byly velmi trnité. I přes všechny překážky, našim pohledem, našima očima, si v sobě nese životní sílu, optimismus a dobro, které šíří svým vyprávěním a vystupováním dál. A za to a nejenom za to, moc děkujeme!

Od Magdalény Bernatové

Od Tadeáše Charwota

Od Daniely Tejnecké